

Maatilojen energiaohjelma

Maatilan energiasuunnitelma

(Vain kulloinkin voimassa olevat säädökset ovat virallisia lähteitä.)

Viljelijätukihakukoulutus 2010

Helsinki 1.2.2010

Vesa Perätalo

Mari Rajaniemi

Maatilojen energiaohjelman tavoitteet

- 1) Kannattavuus ja energiatehokkuus.
- 2) Energiaa omavaraisesti.
- 3) Koko toiminnan tarkastelu kustannusten alentamiseksi – jatkuva parantaminen.
- 4) Maatila mukaan ilmasto- ja energiatavoitteisiin.

Maatilan omavalvontasuunnitelma

- Tilan itsenäisesti toteuttama suunnitelma, jossa tila
  - selvittää nykyisen energiankäyttönsä.
  - kehittää energiankäytön seuranta.
  - tunnistaa mahdolliset energiatehokkuustoimenpiteet.
  - selvittää uusiutuvan energian käyttömahdollisuuksia tilallaan.
- Suositellaan tiloille, joiden energian vuosikulutus on alle 100 000 kWh.
- Kaikki energiaohjelmaan liittyneet tilat saavat operaattorilta ohjeistuksen omavalvontasuunnitelman toteuttamiseen.

Maatilan energiasuunnitelma

- Energiasuunnitelma
  - kattaa maataloustuotantoon ja siihen läheisesti liittyviin sivuelinkeinoihin käytettävät rakennukset, koneet ja laitteet sekä työmenetelmät ja yksityistalouden energiankäytön.
  - sitouttaa tilan energiahallinnan jatkuvaan parantamiseen.
- Käytettävissä tuettuun suunnitelmaan oikeutetuille, ohjelmaan liittyneille tiloille.
- Suositellaan tiloille, joiden energian vuosikulutus on yli 100 000 kWh.
- Valtion osittain tukema.
- Tekemisen käynnistää Maaseutuviraston hyväksymä maatilan energiasuunnittelija yhdessä tilan kanssa.
  - Energiasuunnittelijoita löytää mm. internet-osoitteesta:
<http://snadi.mmm.fi/energianeuvonta>

Maatilan energiakatselmus

- Asiantuntijoiden ja tilan yhteistyössä suorittama tilaa koskeva perusteellinen selvitys
  - rakennusten, työkoneiden sekä tuotannon energian ja veden käytön tehokkuuden nykytilasta.
  - taloudellisista tehostamismahdollisuuksista kannattavuuslaskelmineen.
  - taloudellisista mahdollisuuksista uusiutuvien energioiden tuotannon lisäämiseksi ja käytön tehostamiseksi tilalla.
- Katselmuksia tekevät pätevyyden saaneet energiakatselmoijat.
- Katselmukset ja tuki eivät ole käytössä vielä ohjelman käynnistysvaiheessa.

Maatilojen energiaohjelmaan liittyminen

- Kaikki maa- ja puutarhatilat voivat liittyä energiaohjelmaan.
- Tuetun energiasuunnitelman voi saada vain alkutuotantoa harjoittava maatila, joka on oikeutettu tukeen (Vna 1000/2009 6 §) maatilan energiasuunnitelman laatimisvuonna.
- Liittymisasiakirja lähetetään toimivaltaiseen ELY-keskukseen.
  - ELY-keskukselta vahvistus liittymisestä.
- Motiva Oy lähettää liittyneille tiloille infopakettin (sis. apukeinoja energiankäytön seurantaan ja tietoa energiatehokkuudesta).

Maatilan energiasuunnitelman laatijat

- Suunnitelman laatijoilla on tietyt koulutus- ja perehtyneisyysvaatimukset.
  - Teknisen (sähkö-, lvi-, rakennus- tai muun vastaavan teknisen alan koulutus) tai maatalous-, metsätalous-, hevostalous- tai puutarha-alan koulutus.
  - Hyvä perehtyneisyys maatalouden energia-asioihin ja tuotantoolosuhteisiin.
  - Mavin hyväksymä energiasuunnitelman laatimista koskeva koulutus.
- Hakevat hyväksyntää Mavista lomakkeella nro 441.
- Suunnittelijan pätevyyttä hakeneille lähetetään asiasta päätös.
  - Hyväksynnän saaneet suunnittelijat kirjataan Mavissa rekisteriin <http://snadi.mmm.fi/energianeuvonta/>

Maatilan energiasuunnitelmatuki (1/3)

- Kaikki Vna:n 1000/2009 6 § mainituissa laeissa tukiin oikeutetut tilat voivat saada tuetun energiasuunnitelman.
  - Ohjelman alkuvaiheessa vain yksi tuettu energiasuunnitelma/maatila.
- Tuki maksetaan suunnitelman laatijalle/taustaorganisaatiolle.
- Suunnitelman laatimisen tukikelpoisten kustannusten enimmäismäärä on 1 100 €.
- ALV ei ole tukikelpoinen kustannus.
- Tuki 85 % tukikelpoisista kustannuksista.

Maatilan energiasuunnitelmatuki (2/2)

- Vuonna 2010 rahaa käytettävissä 2,1 milj. € (vuodelta 2009 siirtyy 0,5 milj. € vuodelle 2010).
- Jatkossa rahamäärään vaikuttaa se, kuinka paljon energiasuunnitelmia tehdään ja onko budjetissa riittävästi rahaa.
- Vuoden 2012 jälkeen rahoitus pyritään järjestämään ensisijaisesti kansallisesti.

Tuen hakeminen

- Suunnitelman laatija tai taustaorganisaatio hakee tukea toimivaltaiselta ELY-keskukselta lomakkeella nro 287.
- Energiasuunnitelman voi laatia tilalle vasta sen jälkeen, kun ELY-keskukselta on saatu myönteinen päätös.

Tuen myöntäminen

- Tuki voidaan myöntää julkisoikeudelliselle yhteisölle, yksityisoikeudelliselle yhteisölle, säätiölle tai luonnolliselle henkilölle.
- Tuen saajan on oltava ennakkoperintärekisterissä.
- Tuen myöntämisen edellytyksenä on:
  - Mavi on hyväksynyt suunnitelman laatijan.
  - Energiasuunnitelman laatija toimittaa Mavin hyväksymän lomakkeen nro 287 toimivaltaiseen ELY-keskukseen.
  - Maatila, jolle suunnitelma on tarkoitus tehdä, on liittynyt maatilojen energiaohjelmaan ja on oikeutettu maa- ja puutarhatalouden tukiin maatilan energiasuunnitelman laatimisvuonna.
  - Määrärahaa on käytettävissä.

Tuen maksaminen

- Tuen maksua haetaan toimivaltaiselta ELY-keskukselta lomakkeella nro 288.
- Tuen maksamisen edellytyksenä on:
  - Suunnitelman laatija on hyväksytty.
  - Maatila, jolle suunnitelma on tehty, on liittynyt maatilojen energiaohjelmaan ja on oikeutettu maa- ja puutarhatalouden tukiin
  - ELY-keskukselle toimitetaan maksuhakemus, jossa on liitteenä eritelty selvitys maatilan energiasuunnitelman laatimisen kustannuksista, jäljennös maatilan energiasuunnitelmasta sekä selvitys maatilan suoraan energiasuunnitelman laatijalle maksamasta omarahoitusosuudesta.

Valvonta

- ELY-keskus tarkastaa kaikki tuki- ja maksuhakemukset, niiden oikeellisuuden, tukikelpoisuuden ja kustannusten tukikelpoisuuden.
- ELY-keskus tarkastaa, että energiasuunnitelma täyttää sille Mavin ohjeissa asetetut perusvaatimukset (ohjeistetaan erikseen).
- Mavi valvoo operaattorin toimintaa.
- Mavi tekee tarvittaessa tarkastuksia tuen myöntämisen ja maksumenettelyihin.
- Energiasuunnitelmien laadunvalvonnassa Mavia avustaa MMM:n valitsema operaattori.
  - Kaikkien energiasuunnitelmien laatijoiden ensimmäisiin tuettuihin energiasuunnitelmiin kohdistetaan laaduntarkastus. Tämän jälkeen suunnitelmien laatua tarkastetaan riskianalyysiin perustuvan otannan mukaisesti.

Lisätietoa maatilojen energiaohjelmasta

- www.mavi.fi/maatilojenenergiaohjelma
- www.mmm.fi/maatilojenenergiaohjelma
- www.motiva.fi/maatilat